

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ลานกีฬาออกกกำลังกายและลานกิจกรรม ต่างก็เป็นภายในส่วนหนึ่งของสวนสาธารณะ (Park/Public Park) ลานกีฬาออกกกำลังกายและลานกิจกรรมในปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรทางการบริหารที่มีคุณค่าของหน่วยงานหรือองค์กร เช่น ของกรุงเทพมหานคร ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ส่วนจุดมุ่งหมายของลานกีฬาออกกกำลังกาย และลานกิจกรรมเพื่อให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชนทั่วไปและเป็นที่สำหรับใช้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเดินเล่น การนั่งพักผ่อน การออกกกำลังกาย โดยมีการจัดแต่งบริเวณไว้อย่างสวยงาม พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยบริการแก่ประชาชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น.47) และการพักผ่อนของประชาชนนั้นจะมีในลักษณะการพักผ่อน (นันทนาการแบบการผ่อนคลาย) (Passive recreation) และการพักผ่อน (นันทนาการแบบกระฉับกระเฉง) (active recreation) ซึ่งปกติกิจกรรมของทั้งสองประเภทนี้มักจะขัดแย้งกันการแบ่งเขตหรือโซนจึงมีความจำเป็น และเคยมีการเล่ากันว่าลานกีฬาามีประวัติความเป็นมามานาน คือราว ๆ ประมาณ 5000 ปี ก่อนคริสตศักราชมีการจัดลานกีฬาและมีการแข่งขันกีฬาขึ้นชื่อ “เทลทิลเกมส์” (Teltin games) โดยนายลูกิด (Luguid) แห่งคณะแขนแข็ง (the arm strong) ในประเทศไอเออร์แลนด์ มีชนิดกีฬาที่แข่งขันในขณะนั้นหลายชนิด เช่น วิ่ง พุ่งแหลน มวยปล้ำ และล่าสัตว์ ส่วนสาเหตุที่ได้จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬานี้สืบเนื่องจากท่านรำลึกถึงพระคุณของมารดาเลี้ยง คือ ควีน เทลทิน (Quein Tetlin) (วิจิต สุวรรณโนภาส, 2530, น. 7)

ลานกีฬาที่ได้จัดขึ้นจริง ๆ นั้นมีประวัติการจัดการแข่งขันที่بنยอดเขา “โอลิมปัส” ในประเทศกรีซ โดยนักกีฬาจะต้องเปลือยกายเข้าแข่งขันเพื่อประกวดความสมส่วนของร่างกายส่วนกีฬาที่แข่งขัน คือ มวยปล้ำ เพื่อพิสูจน์ความแข็งแรง ผู้ชมมีแต่ผู้ชาย และห้ามผู้หญิงเข้าชม ดังนั้น ผู้ชมจะต้องปีนขึ้นไปบนยอดเขา ครั้นต่อมามีผู้นิยมมากขึ้น สถานที่บนยอดเขาคับแคบไม่เพียงพอที่บรรจุทั้งผู้เล่นและผู้ชมได้ทั้งหมด ดังนั้นในปีที่ 776 ก่อนคริสตกาลชาวกรีกได้ย้ายที่แข่งขันลงมาที่เชิงเขาโอลิมปัส และได้ปรับปรุงการแข่งขันเสียใหม่ให้ดีขึ้น โดยมีผู้เข้าแข่งขันสวมกางเกง จัดการแข่งขันอย่างเป็นระเบียบมีจักรพรรดิมาเป็นองค์ประธานกีฬาที่แข่งขันประกอบด้วย 5 ประเภท ได้แก่ วิ่ง กระโดด มวยปล้ำ พุ่งแหลน และขว้างจักร ซึ่งผู้เข้าแข่งขันหนึ่งคนจะต้องแข่งขันทั้ง 5 ประเภท (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2559, น. 1) สำหรับลานกีฬาโอลิมปัส ปัจจุบันมีรูปลักษณะคล้ายตัว U สร้างกลางหุบเขาโอลิมปัสมีที่นั่งชมกีฬานั่งตามไหล่เขาและนั่งบนก้อนหินแบบรูปทรงยาว ๆ มีวิว หรือทิวทัศน์รอบด้านสวยงามและในระยยะหลัง ๆ อนุญาตให้ผู้หญิงพรหมจารีได้เข้ามาชมได้ส่วนในยามว่างปกติไม่มีการแข่งขันกีฬาก็อนุญาตให้บุคคลต่าง ๆ เข้าไปร่วมพูดคุยกันฟังคำปราศรัยฟังโอวาทแนวคิดจากนักปราชญ์และนักกีฬต่าง ๆ นอกจากนั้นแล้วยังได้มีการโชว์และแสดงดนตรีของคณะวงดนตรีที่มีชื่อเสียง เพื่อเป็นการคลายทุกข์ให้กับประชาชนรวมทั้งมีการจัดงานแสดงความยินดีให้กับเหล่าทหารขุนศึก ที่มีชัยชนะการต่อสู้กับข้าศึกมามีการฉลองกินเลี้ยงด้วยอาหารเลิศรส รวมทั้งมีการจำหน่าย

สินค้าของที่ระลึก เช่น อาหารพื้นเมืองสัญลักษณ์พื้นเมืองส่วนลานกีฬาของโรมันนั้นก็มีชื่อว่า “โคลีเซียม” (Coliseum) เป็นลานกีฬาขนาดใหญ่สามารถบรรจุผู้เข้าชมกีฬาได้ประมาณ 150,000-300,000 คน มีการแข่งขันกีฬา เช่น รถม้าโรมัน ผู้คนต่อสู้สัตว์ร้าย หรือการแข่งขันของทาสกับทาสด้วยกันเพื่อหาความเป็นอิสระแก่ตน เมื่อได้มีการศึกษาถึงลานกีฬาในแถบตะวันออก เช่น ประเทศจีน อินเดีย และประเทศไทย พบว่าประเทศจีนมีลานกีฬาในสำนักบู๊ตึ้ง และสำนักตระกูลมวยต่าง ๆ เช่น ตระกูลเฉิน ตระกูลหยาง ตระกูลอู่ ตระกูลซุน (วิวัฒน์ จิตตपालกุล, 2548, น.5) ส่วนอินเดียก็มีลานกีฬาสอนโยคะและการนวดด้วยมือ (Massage)

สำหรับประเทศไทยมีลานกีฬามานานแล้วเช่นกัน ได้แก่ สมัยสุโขทัย (พ.ศ. 1781-1921) จะมีลานกีฬาอยู่ทั่วทั้งนี้เพราะวัดมีสถานที่ที่กว้างขวางมีความพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนได้ดีกิจกรรมที่พบเห็นในวัด เช่น เล่นโคชน โคเกวียน คนเล่น รอบเล่น คลี่ช้าง คลี่ม้า คลี่คน เล่นระเบงปี ระเบงกลอง ฟ้อนแพน ขั้พิน ดุริยางค์ เพลงร้องหนัง ระบำโคม มวยไทย มวยปล้ำ ดาบ หอก แหวน หลาว ทวน ง้าว ธนู โล่ ตั้ง กระบี่กระบอง การต่อสู้บนหลังช้าง การต่อสู้บนหลังม้าแข่งม้า แข่งช้าง (ธวัชชัย โกมารทัต, 2554, น. 39) และการสอนให้กับผู้ที่สนใจในวัดนั้นส่วนมากจะเป็นพระภิกษุที่เคยเป็นขุนศึกมาก่อนในสมัยสุโขทัยยังมีพระมหากษัตริย์ คือ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ทรงมีความสนพระทัยในกีฬาการต่อสู้ป้องกันตัว (มวยไทย) มากถึงกับทรงเสนอให้พระราชโอรสเจ้าชายร่วงได้เข้าศึกษาวิชามวยไทยกับสำนักสมอคอน แขวงเมืองลพบุรี (วิจิต สุวรรณโนภาส, 2530, น. 88)ต่อมาสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1893-2310) ลานกีฬาหรือลานวัดก็ยังคงมีความสำคัญอยู่อีก ทั้งนี้เพื่อใช้ในเล่นในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ฝึกอาวุธโบราณ ชี่ช้าง ชี่ม้า มวยไทย มวยปล้ำ กระบี่กระบอง ข้างบารุงงา (ชนช้าง) ตีคลี่ ชี่ช้าง คู่มวย (มวยไทย) คู่ปล้ำ (มวยไทย) คู่คลี่ (ตีคลี่คนเป็นคู่) โคคน (ชนโคคน)โครอบ (วิ่งแข่งโครอบเป็นวง) โคระทะ (แข่งโคเทียมเกวียน) เล่นว่าว วังว้าวควาย วังไล่จับ ตะตะกร้อ ขนไก่ สะบ้า มอญซ่อนผ้า หัวล้านชนกัน ขนแรด จระเข้กัดกัน ชักกะเย่อ เป็นต้น (วีระ อำพันสุข, 2531, น. 59)

ในสมัยกรุงธนบุรี (พ.ศ. 2310-2324) ลานกีฬาลานวัดมีความสำคัญกับชุมชนมากมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ตีคลี่ การต่อสู้บนหลังม้า ชนช้าง มวยไทย มวยปล้ำ กระบี่กระบอง กายกรรมลอดบ่วง ขนโค ขนไก่ ขนโคคน วังว้าว วังควาย สะบ้า สกา หมากรุก ลิงชิงหลัก ไม้หึ่ง และไม้จ่า เป็นต้น (เจ้าพระยาพระคลังหน, 2509, น. 110) ต่อมาสมัยของกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 - ปัจจุบัน) ลานกีฬาหรือลานวัดก็ยังคงมีความสำคัญและมีความจำเป็นเช่นเดียวกับสมัยก่อน มีการจัดกิจกรรม เช่น ขกมวย ชี่ม้า ชี่ช้าง ชี่ม้า ตีคลี่ ชี่ช้าง ตีคลี่ คลี่คน ฟันดาบ กระบี่ พลองง้าว หอก ทวน ธนู ตั้ง กระบี่กระบอง มวยไทย ขนแกะ วังว้าว ลูกช่วง (ช่วงชัย) ซ่อนหา ว่าวจุฬา ขนไก่ ดอกไม้ไฟ ดอกไม้กล ปิตาต๋อยมวย ปิตาตีหม้อ โดนหลุม ลูกข้าง ตะกร้อวงใหญ่ งูกินหาง จู๋นางเข้าห้อง เสือกินวัว ตักน้ำใส่ถ้วยแก้ว ผูกตาตีลูกมะพร้าว เป็นต้น

ในสมัยปัจจุบันลานกีฬาลานออกกำลังกายและลานกิจกรรม จะจัดอยู่ในสวนสาธารณะทั่วไป (Park/public park) โดยมีหลักการว่าจัดในบริเวณพื้นที่ที่โล่งกว้างใหญ่โตตามปริมาณพื้นที่ที่จะจัดหาได้สำหรับลานกีฬาในกรุงเทพมหานครมีในสวนสาธารณะใหญ่ ๆ ทั่วไป เช่น อุทยานเบญจ

ศิริ สวนหนองจอก สวนสันติภาพ สวนเสรีไทย สวนลุมพินี และสวนจตุจักร (การประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการพัฒนาสถานบริการออกกำลังกายสู่มาตรฐาน, 2557, น. 3) โดยมีหลักการจัดตามสำนักผังเมืองประชาชน 1,000 คน ต่อพื้นที่สวนสาธารณะ 16 ไร่ (ใช้สำหรับกรุงเทพมหานคร) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น.55) สำหรับพื้นที่ลานกีฬาตามออกกำลังกายและลานกิจกรรมที่จัดไว้และมีความสำคัญในขณะนี้ คือ ลานกีฬาพัฒนา 1 และลานกีฬาพัฒนา 2

การวิจัยในครั้งนี้จะกล่าวถึงลานกีฬาพัฒนา 1 เท่านั้น ลานกีฬาพัฒนา 1 ชุมชนเคหะคลองจั่น เป็นลานกีฬาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ทรงต้องการให้ชาวกรุงเทพมหานครได้มีพื้นที่ในการออกกำลังกายพัฒนาจิตใจ ปัจจุบันลานกีฬาพัฒนา 1 ทำการเปิดมา 3 ปีแล้ว ถ้าหากใครได้ผ่านไปแถวนั้นขอให้ได้ลองแวะเข้าไปสัมผัสแล้วจะพบและเข้าใจความหมายของลานกีฬาของชุมชนที่แท้จริง มีพื้นที่ประมาณ 8 ไร่ บริเวณพลตคลองจั่น ร่มรื่นและถูกออกแบบจัดสรรเป็นลานกีฬา มีพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจเพื่อรองรับกิจกรรมหลากหลายชนิดสำหรับคนทุกวัยอย่างได้สัดส่วน ไม่ใช่เฉพาะแค่คนในแง่ของอายุมาของการออกแบบเป็นเพราะทุกพื้นที่ในลานกีฬาแห่งนี้ ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการความคิดเห็นและกำหนดตำแหน่งการจัดวางด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ใช้พลังของการมีส่วนร่วมโดยมีเป้าหมายของลานกีฬากีฬาพัฒนาอยู่ที่ว่าชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบ เข้ามาใช้งานการบริหารจัดการและดูแลรักษาในฐานะที่ชุมชนเป็นเจ้าของเพื่อรักษาสมบัติชิ้นนี้ให้เป็นพื้นที่ยังประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน

สำนักงานราชเลขาธิการจึงได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) ชักชวนสถาบันอาศรมศิลป์ให้เข้าร่วมดำเนินโครงการในบทบาทเกี่ยวกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมตัดสินใจในการออกแบบพื้นที่และปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบให้สอดคล้องกับความต้องการอย่างแท้จริงมีเวทีระดมความคิดเห็นมีตัวแทนจากอาคารชุดทั้ง 30 อาคารและกลุ่มกิจกรรมเข้าร่วมประชุมจากเดิมที่ไม่เคยรับรู้เกี่ยวกับโครงการมาก่อนเลย โดยแต่ละคนก็ค่อย ๆ ทำความรู้จักเห็นคุณค่าความสำคัญของโครงการแล้วต่างช่วยกันสะท้อนปัญหาและแสดงความเห็นเพื่อเป็นข้อมูลให้ภูมิสถาปนิก นำไปใช้ในการออกแบบต่อคณะทำงานจากสถาบันอาศรมศิลป์ได้กระตุ้นให้ชาวชุมชนทดลองใช้พื้นที่ ด้วยการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ อาทิ ชักชวนกันปลูกต้นไม้ในวันพืชมงคลหรืองานลอยกระทงตามประเพณี หรือกิจกรรมแฟนซี ลานเด็กเล็ก ซึ่งเมื่อกิจกรรมนาร่องได้รับการตอบรับด้วยดีชาวเคหะคลองจั่นก็ได้สร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่นการทำบุญใส่บาตร งานสงกรานต์ หรือการจัดกีฬาครอบครัวอนุบาลหรือกิจกรรมศิลปะดนตรีในสวนเปิดโอกาสให้เด็กเยาวชน มีเวทีได้แสดงความสามารถทั้งด้านการร้องเต้น เล่นดนตรี หรือ

การทำงานศิลปะ และนอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารลานกีฬาพัฒนา 1 ซึ่งเป็นกลไกการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ในระหว่างชุมชนและระหว่างชุมชนกับท้องถิ่นและภาคีรัฐบาล

สำหรับปัญหาที่พบในลานกีฬา (ลานกีฬาพัฒนา 1) ในขณะนี้ ดังนี้ (1) ห้องน้ำสาธารณะใช้การไม่ได้จะต้องมีการปรับปรุงรักษาให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน และมีจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอ (2) สนามฟุตบอลได้ใช้งานมาหลายปีพื้นสนามชำรุด (3) อุปกรณ์การออกกำลังกายกลางแจ้งชำรุดพร้อมใช้งานได้ประมาณ 70% ต้องการซ่อมบำรุงและจัดซื้อเพิ่ม (4) แกะปรับปรุงสนามเบตองพื้นสนามทรุดมีน้ำขังเป็นแอ่งและต้องชิงเส้นแนวขอบสนาม (5) ไฟฟ้าสว่าง ไฟแสงจันทร์ ไฟสปอร์ตไลท์ดับและโคมไฟแตกหลายจุด (6) ต้นไม้ยืนต้น ต้นไม้ประดับล้มลุกจำเป็นต้องเปลี่ยนใหม่ และปลูกเพิ่ม (7) ห้องประชุมอาคารเรือใบ ควรมีการปรับปรุงให้เป็นห้องเกียรติยศไม่ควรนำสิ่งของเข้าไปจัดเก็บไว้ (8) เรือใบซูเปอร์มดสัญลักษณ์ของลานกีฬาพัฒนา 1 เสียหายชำรุดมาก ควรซ่อมบำรุงและติดตั้งใหม่ (9) สนามเบตมดินพื้นปูนชำรุด เส้นขอบสนามไม่ชัด ประตูและหน้าต่างชำรุดหลายบาน ดังนั้นปัญหาทุกประเด็นดังกล่าวนี้สมควรที่จะมีการแก้ไข พัฒนาและปรับปรุงอย่างเร่งด่วนต่อไป

จากความสำคัญดังกล่าวมาแล้วนี้ ลานกีฬา ลานออกกำลังกายและลานกิจกรรม เฉพาะลานกีฬาพัฒนา 1 นี้ถือว่าเป็นตัวอย่างเป็นต้นแบบของลานกีฬา (ลานกีฬาพัฒนา 1) ที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไปถ้าหากได้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาและช่วยเหลือด่วน ได้แก่ ด้านการจัดการ 1. การกำหนดนโยบายส่งเสริมสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย 2. การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย 3. แผนงานงบประมาณ 4. กระบวนการควบคุมกำกับและติดตามผล 5. การสื่อสารสาธารณะในด้านการตอบสนองของผู้ใช้ ประกอบด้วย (1) การสำรวจความต้องการของผู้มาใช้บริการ (2) การสำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ (3) การประเมินการมีส่วนร่วมของผู้มาใช้บริการ (4) การพัฒนาผู้นำการออกกำลังกาย (5) การสนับสนุนกิจกรรมของเครือข่ายและผู้มาใช้บริการและในด้านกายภาพ (5.1) ระบบรักษาความปลอดภัย (5.2) การประชาสัมพันธ์ (5.3) ระบบสาธารณูปโภค (5.4) สิ่งอำนวยความสะดวก (5.5) พื้นที่สำหรับการออกกำลังกาย (5.6) อุปกรณ์การออกกำลังกาย (5.7) การดูแลสภาพแวดล้อมสาธารณะ (5.8) ศูนย์ประสานงาน (5.9) การปฐมพยาบาล และระบบบริการแพทย์ฉุกเฉิน (5.10) การทดสอบสมรรถภาพทางกาย ข้าพเจ้าผู้วิจัยได้มองเห็นปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนการแก้ไขจึงได้คิดและทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1) ขึ้นมา ประกอบกับการวิจัยในเรื่องและลักษณะนี้ ยังไม่มีผู้ใดคิดและทำการวิจัยขึ้นมาก่อนจึงได้จัดทำการศึกษาวิจัยขึ้นมา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1)
2. เพื่อจัดทำคู่มือกิจกรรมการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. **พื้นที่** ผู้วิจัยศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1) สังกัดสำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร
2. **เนื้อหา** ผู้วิจัยศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมลานกีฬาพัฒนา 1 โดยได้ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ 3 กลุ่ม คือ (1) ความต้องการของผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1) (1.1) ด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ (1.2) ด้านความต้องการด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมการออกกำลังกาย (1.3) ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกกำลังกาย (2) พฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1) (3) การบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1)

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1) จะมีคำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. **รูปแบบ** หมายถึง เครื่องมือทางความคิดที่บุคคลได้ใช้ในการสืบสอบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจ ในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดย สร้างมาจากความคิดประสบการณ์การใช้อุปมาอุปไมยหรือจากทฤษฎี หลักการต่าง ๆ และแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย แผนผัง ไตรอะแกรม หรือแผนภาพ ช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รูปแบบจึงไม่ใช่ทฤษฎี
2. **การจัดการ** หมายถึง การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. **กิจกรรม** หมายถึง กิจกรรมทางด้านนันทนาการ มี 11 ประเภท คือ ศิลปะและหัตถกรรม เกมและกีฬา งานอดิเรก การดนตรี ร้องเพลง การพักผ่อน เต็มรับ กิจกรรมเข้าจังหวะ การแสดงละคร

และภาพยนตร์ การนันทนาการนอกเมือง การอ่าน การเขียน การพูด กิจกรรมสังคม ศาสนา และ วัฒนธรรม กิจกรรมพิเศษ กิจกรรมบริการอาสาสมัคร ช่วยเหลือบริการชุมชน

4. ลานกีฬา หมายถึง ลานโล่งกว้าง ตามปริมาณพื้นที่ที่จะจัดหาได้ สามารถใช้เพื่อการเล่น กีฬาหรือออกกำลังกาย หรือการทำกิจกรรมอื่นใดของชุมชน เช่น การจัดงานตามวัฒนธรรมประเพณี ของท้องถิ่น หรือการชุมชนเพื่อพบปะสังสรรค์

5. ผู้สูงอายุ หมายถึง คนอายุสูงกว่า 40 ปีขึ้นไป แบ่งออกได้ 2 พวก คือ วัยกลางคน มีอายุ ตั้งแต่ 40-60 ปี และวัยชรา มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

คำถามในการวิจัย

เรื่องรูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1) มีดังนี้

1. จะทำอะไรให้ลานกีฬาพัฒนา 1 เป็นต้นแบบของลานกีฬาพัฒนา ในลำดับต่อไป
2. ในลานกีฬาพัฒนา 1 ควรจะจัดกิจกรรมอะไรให้ตรงกับความต้องการและความสนใจ ของผู้สูงอายุ
3. จะทำอะไรให้ผู้ใช้นันทนาการประเภทต่าง ๆ มีความเข้าใจในกิจกรรมนันทนาการ ของตนเองและมีความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สูงอายุที่ชัดเจน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรเป็นผู้สูงอายุที่มาใช้บริการในลาน กีฬาพัฒนา 1 จำนวน 250 คน กลุ่มตัวอย่าง (1) คือผู้สูงอายุที่มาใช้บริการในลานกีฬาพัฒนา 1 จำนวน 150 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป (2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา (3) ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบลาน กีฬาพัฒนา 1)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

- 1 รูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1)
- 2 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ

- 1 ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้สูงอายุ
- 2 ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาและเก็บข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ
- 3 ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา
- 4 ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลมาวิเคราะห์และจัดทำรูปแบบกิจกรรมการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
- 5 ขั้นตอนที่ 5 นำรูปแบบการออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุมาทำการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)
- 6 ขั้นตอนที่ 6 จัดทำคู่มือผู้สูงอายุ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา 1) ในครั้งนี้มีดังนี้

1. ได้รูปแบบการบริหารกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา) ที่ดีที่เหมาะสมที่สามารถนำไปใช้ในลานกีฬาอื่น ๆ ได้
2. หน่วยงานทางราชการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุจะได้มีข้อมูลที่เป็นปัญหาที่แท้จริง และสามารถที่จะนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมลานกีฬา (ลานกีฬาพัฒนา) ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้นไป
3. สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร จะได้มีข้อมูลและนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการแนะนำ พัฒนา และส่งเสริมลานกีฬาพัฒนาอื่น ๆ ทั่วประเทศ
4. เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยที่จะทำการวิจัยเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลานกีฬาผู้สูงอายุ (ลานกีฬาพัฒนา) ในโอกาสต่อไป